

ZAKON
O
UNIVERZITETU

ZAKON*)

o

UNIVERZITETU.

I. Zadatak i prava Univerziteta.

Član 1.

Velika Škola u Beogradu proglašuje se za Univerzitet.

Univerzitet je najviše samoupravno telo za višu stručnu nastavu i za obrađivanje nauka. Univerzitet stoji pod vrhovnim nadzorom ministra prosvete i crkvenih poslova.

Član 2.

U imovnom pogledu Univerzitet je samostalno pravno lice. Univerzitet se izdržava o državnom trošku prema budžetu, koji se određuje svake godine, a uz to još i dohotcima od zaveštanja i poklona.

Ako su zaveštanja i pokloni toliki, da se njima samim mogu izdržavati pojedini fakulteti ili zavodi, ili katedre, onda će se ovi zvaći imenima svojih osnivača.

Univerzitet ne plaća na svoje imanje nikakvih javnih dažbina.

Član 3.

U upravnom pogledu Univerzitet obuhvata sve nastavnike, slušaoce, činovnike i službenike svoje.

II. Fakulteti.

Član 4.

Univerzitet ima 6 fakulteta: filozofski, pravnički, tehnički, poljoprivredni, medicinski i bogoslovski.

*) Financijskim zakonom za budžetsku 1926/27. godinu protegnut je ovaj zakon na sveučilište kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu.

Član 5.

Koji će se predmeti posebice predavati u kom fakultetu, i kako će se oni rasporediti na katedre i odseke, određuju fakultetski saveti, s obzirom na čl. 12., tač. 3.

Član 6.

Redovno učenje u medicinskom fakultetu traje deset, a u ostalim fakultetima osam semestara.

III. Univerzitetske vlasti i kancelarijsko osoblje.

Član 7.

Univerzitetske su vlasti: 1) rektor, 2) dekani fakulteta, 3) Univerzitetsko Veće, 4) Univerzitetski Savet, 5) Univerzitetska Uprava, 6) Fakultetski Savet i 7) Univerzitetski Sud.

Član 8.

Rektora bira krajem školske godine Univerzitetsko Veće, na tri godine, između svojih članova. O izboru rektora izveštava se Ministarstvo Prosvete.

U slučaju bolesti ili odsustva, rektora zamenjuje prorektor, a ovoga po godinama službe najstariji dekan. Ako bi se mesto rektora upraznilo u toku godine, izabraće se drugi rektor najdalje za petnaest dana. Njegov trogodišnji rok računaće se od početka iduće školske godine.

Rektor upravlja Univerzitetom, predstavlja ga u spoljašnjim odnosima i vodi brigu o poretku i administraciji.

Krajem svake školske godine podnosi rektor izveštaj ministru prosvete i crkvenih poslova o radu i stanju Univerziteta s obzirom na čl. 10. tač. 5.

Čl. 9.

Svaki fakultet bira sebi dekana (fakultetskog starešinu) između redovnih profesora, na godinu dana. Njega zamenjuje prodekan, a ovoga po godinama službe najstariji profesor u fakultetu. O izboru dekana izveštava rektor ministra prosvete i crkvenih poslova. Dekani upravljaju poslovima svaki u svojem fakultetu, a naročito vode brigu o nastavi i ispitima.

Čl. 10.

Univerzitetsko Veće sastavljaju rektor, kao predsednik, i svi redovni profesori Univerziteta kao članovi. Poslovođa je jedan od članova koga Veće izabere na godinu dana.

Univerzitetsko Veće vrši ove poslove: 1) bira rektora; 2) pretresa, i, javnim glasanjem, prima ili odbacuje izbore profesora izabranih fakultetskim savetima; 3) čini predloge ili daje pristanak za otpuštanje ili penzionisanje redovnih ili vanrednih profesora u slučaju čl. 25. ovog zakona; 4) daje mišljenje o svima predmetima koje mu Univerzitetski Savet uputi.

Univerzitetsko Veće može rešavati samo ako je u njegovoj sednici više od polovice ukupnog broja članova. Za punovažnu odluku potrebna je većina glasova prisutnih članova.

Član 10. bis.

Univerzitetski Savet sastavljaju rektor kao predsednik, prorektor, dekani i prodekani svih fakulteta kao članovi. U slučaju potrebe Univerzitetski Savet može rešiti da se u njegovu sredinu pozovu, sa svimi pravima članova Saveta, predstavnici pojedinih fakulteta. koje ovi toga radi naročito izaberu.

Univerzitetski Savet vrši sve poslove: 1) saslušava godišnje izveštaje dekana o radu i stanju pojedinih fakulteta i veća o pitanjima koja se tada istaknu; 2) veća o onim pitanjima koja se tiču celog Univerziteta, a koja mu upućuju rektor ili Univerzitetska Uprava ili Ministar Prosvete; 3) propisuje pravila o davanju državne pomoći siromašnim i valjanim učenicima i podnosi Ministru Prosvete na odobrenje; 4) propisuje disciplinsku uredbu za slušaoce; 5) bira između redovnih profesora trojicu članova na godinu dana u Univerzitetski Sud; 6) predlaže Ministru Prosvete tumačenje, izmene i dopune u opštoj Univerzitetskoj Uredbi i Zakonu o Univerzitetu; i 7) predlaže Ministru tumačenje, izmene i dopune u uredbama pojedinih fakulteta, koje su ovi rešili, a on usvojio.

Univerzitetski Savet može rešavati samo ako je u njegovoj sednici prisutno najmanje tri četvrtine od ukupnog broja članova. Za punovažnu odluku potrebna je većina glasova prisutnih članova. Dužnost sekretara Univerzitetskog Saveta vrši glavni sekretar Univerziteta.

Član 11.

Univerzitetsku upravu sastavljaju: rektor kao predsednik i dekani svih fakulteta.

Univerzitetska Uprava vrši ove poslove:

- 1) raspoređuje sume koje Univerzitetu po budžetu pripadaju, kao i ostale dohotke;
- 2) rukuje zadužbinama i fondovima Univerziteta i nadgleda celu njegovu imovinu;
- 3) odlučuje o davanju državne i druge pomoći slušaocima prema propisanim pravilima;
- 4) stara se o zgradama i prostorijama, potrebnim za nastavu i razne zavode;
- 5) bira i predlaže ministru prosvete ukazno kancelarijsko osoblje;
- 6) stara se da mogu držati predavanja i druga lica van nastavnčkog tela, a po odlukama fakultetskih saveta.

Univerzitetska Uprava se sastaje na poziv rektorov ili kad to zatraže dva njena člana. Odluke univerzitetske uprave vrede, kad su donesene većinom glasova ukupnog broja članova.

Član 12.

Svi profesori i stalni docenti jednoga fakulteta sastavljaju savet toga fakulteta. Predsednik je fakultetskog saveta dekan. Poslovođa je po godinama službe najmlađi profesor.

Fakultetski saveti rade ove poslove:

- 1) sastavljaju program i raspored predavanja za svaki semestar;
- 2) staraju se o popunjavanju upražnjenih katedara i, ako je potrebno, o zamenjivanju bolesnih i odsutnih profesora;
- 3) predlažu ministru prosvete spajanje i delenje katedara, zamenjivanje jedne katedre drugom, otvaranje novih katedara i — u sporazumu sa dotičnim fakultetom — premeštanje katedre iz jednog fakulteta u drugi;
- 4) biraju i sa obrazloženjem predlažu ministru prosvete redovne i vanredne profesore i ostale nastavnike (čl. 10. tač. 2);
- 5) odlučuju po prijavama članova Akademije Nauka i drugih stručnjaka izvan nastavnčkog tela, koji bi želeli besplatno držati vanredna predavanja;
- 6) odlučuju o prijavama profesora koji bi želeli držati druga predavanja van svoga predmeta;

7) odlučuju o motivisanim predlozima da se za nauku zaslužnim licima od strane Univerziteta dadu titule počasnih doktora;

8) odlučuju o uračunavanju semestara slušaocima u vanrednim prilikama;

9) odlučuju o rasporedu ispita i o sastavu ispitnih komisija;

10) daju mnjenje ministru prosvete i crkvenih poslova o odsustvima, koja bi nastavnici ma u kom cilju zatražili duže od mesec dana.

Sednice fakultetskog saveta saziva dekan sâm, ili na predlog dva profesora istog fakulteta. Odluke saveta vrede kad su donesene većinom glasova ukupnog broja članova. Pri biranju redovnih profesora vanredni profesori nemaju glasa. Stalni docenti učestvuju u radu fakultetskog saveta, ali nemaju prava glasa pri rešavanju.

Krajem svake školske godine podnosi dekan univerzitetskom savetu izveštaj o radu i stanju svojeg fakulteta.

Član 13.

Kancelarijske poslove vrši sekretar s potrebnim brojem pisara i prepisivača.

Član 14.

Sekretar mora imati fakultetsku spremu. Njegov se položaj ravna s položajem sekretara ministarstva.

Pisari imaju platu i položaj činovnika ministarstva prosvete i crkvenih poslova istoga ranga.

Sekretar i pisari postavljaju se ukazom na predlog ministra prosvete i crkvenih poslova.

IV. Nastavnici.

Član 15.

Nastavnici su Univerziteta: 1) redovni profesori; 2) vanredni profesori; 3) stalni i privremeni docenti; 4) honorarni profesori i 5) učitelji.

Profesori mogu imati asistente.

Član 16.

Za redovnog profesora Univerziteta može biti pozvan priznat naučnik ili po objavljenom stečaju izabran onaj, koji je

pored doktorske diplome svojim naučnim radovima potvrdio, da samostalno i s uspehom obrađuje struku za koju se bira.

Za vanrednog profesora Univerziteta može biti pozvan ili po objavljenom stečaju izabran onaj, koji pored doktorske diplome ima i samostalnih naučnih radova, ali fakultet još ne nalazi da ga ovi radovi dovoljno preporučuju za redovnog profesora.

U tehničkom fakultetu mogu doktorsku diplomu zameniti svedodžbe diplomskih ispita, a naučne radove samostalni stručni radovi.

Upraznjena katedra popunjava se izborom priznatog naučnika ili stručnjaka, a u slučaju potrebe i stečajem koji raspisuje rektor po rešenju fakultetskog saveta. Za redovnog ili vanrednog profesora izabran je onaj, koji je dobio u fakultetskom savetu apsolutnu većinu glasova od ukupnog broja redovnih (za vanredne obojih) profesora i ako u Univerzitetkom Veću bude taj izbor primljen. Tako izabrano lice predlaže se za redovnog ili vanrednog profesora ministru prosvete i crkvenih poslova na potvrdu.

Lica, koja se sa strane pozovu za redovne profesore, mogu se postaviti i po naročitom ugovoru.

Član 17.

Pri postavljanju i biranju redovnih i vanrednih profesora doktorska se diploma neće tražiti od onih lica, koja su bila nastavnici Velike Škole ili su Veliku Školu svršili pre ovoga zakona, a ispunjuju ostale zakonske pogodbe.

Član 18.

Za docente mogu biti postavljena, po izboru fakultetskom, lica koja imaju doktorsku diplomu — na tehničkom fakultetu, lica koja imaju svedodžbu diplomskog ispita — i za koja Fakultetski Savet nađe da mogu raditi na kojoj nauci ili grani naučnoj.

Docenti imaju položaj i platu profesora srednjih škola. Posle pet godina, računajući od dana ukaza, docenti se podvrgavaju novom izboru. Ako ne budu izabrani, stavljaju se na raspoloženje Ministarstvu Prosvete.

Član 19.

Ako se katedra ne bi mogla popuniti redovnim ili vanrednim profesorom, ili stalnim docentom, fakultet može izabrati

za honorarnog profesora kakvog priznatog naučnika ili stručnjaka van Univerziteta.

Član 20.

Za predavanje veština i živih stranih jezika postavljaju se na predlog fakultetskog saveta učitelji, koji moraju imati kvalifikaciju viših učitelja srednjih škola.

Član 21.

Pomoćno osoblje: asistente, kustose, prosektore, preparatore itd., bira fakultetski savet na predlog nadležnog profesora. Oni asistenti koji su položili diplomski ili doktorski ispit imaju platu i položaj suplenta srednjih škola, a oni koji su položili profesorski ili koji drugi državni ispit, platu i položaj profesora srednjih škola. Ostali asistenti imaju platu koju im odredi Univerzitetska Uprava. Oni asistenti koji imaju ukaznu državnu službu van Univerziteta, imaju pored svoje redovne plate dodatak koji im odredi Univerzitetska Uprava. Asistenti koji imaju položaj i platu suplenta ili profesora srednjih škola, podvrgavaju se novom izboru posle pet godina, računajući od dana postavljenja. Ako ne budu nanovo izabrani, stavljaju se na raspoloženje Ministarstvu Prosvete.

Član 22.

Redovna predavanja na Univerzitetu drže profesori, docenti, honorarni profesori i učitelji, a vanredna predavanja mogu besplatno držati članovi Akademije Nauka i druga lica, kojima to fakultetski saveti za određeno vreme odobre.

Univerzitetski profesori mogu s pristankom fakulteta vanredno držati i druga predavanja van svoга predmeta.

Član 23.

(ukinut)

Član 24.

Osnovna je plata redovnog profesora Univerziteta 6000 dinara na godinu za prvih deset godina ukazne službe; 7500 dinara od jedanaeste pa do dvadesete godine zaključno i 9000 dinara od dvadeset prve do zaključno četrdesete godine.

Plata je vanrednog profesora 3283·80 dinara, a posle svake pete godine dobije povišicu od 757·80 do plate 7072·80 dinara

Docenti imaju platu za prve dve godine 3000 dinara godišnje, a počev od treće godine 4000 dinara.

Redovni i vanredni profesori i stalni docenti posle navršenih četrdeset godina službe mogu biti stavljeni u penziju s punom platom.

Današnji stalni docenti imaju se podvrći izboru za profesore do kraja godine.

Učitelji imaju položaj i platu viših učitelja srednjih škola.

Honorarni nastavnici dobijaju platu po predlogu univerzitetske uprave, a tako isto i asistenti, kustosi, prosektori, prepisivači i ostalo pomoćno osoblje.

Redovni i vanredni profesori, stalni i privremeni docenti i učitelji postavljaju se kraljevim ukazom, na predlog ministra prosvete; honorarni nastavnici i pretpisom ministra prosvete i crkvenih poslova; a asistente, kustose, prosektore, prepisivače i ostalo pomoćno osoblje postavlja i razrešava rektor Univerziteta.

Rektor ima godišnji dodatak 6000 dinara, dekani — po 3000 dinara.

Član 25.

Redovni ili vanredni profesori, koji nemaju deset godina službe, mogu biti otpušteni samo po predlogu ili s pristankom Univerzitetskog Veća. Oni pak, koji imaju više od deset godina službe, mogu biti samo penzionisani, ali i to samo: a) po svom sopstvenom pristanku; b) po predlogu ili s pristankom Univerzitetskog Veća; v) kad su navršili četrdeset godina službe ili šesdesetpet godina života; g) kad su tako oslabili, da ne mogu stalno vršiti svoje dužnosti, što se mora utvrditi lekarskim komisijskim pregledom.

Ni u kom slučaju redovan ili vanredan profesor ne može biti premešten u drugu službu ili postavljen na drugi položaj bez svoga pristanka.

Ako profesor Univerziteta prestane biti aktivan profesor, on se bez novog izbora ne može više vratiti u Univerzitet, a ako se vrati ne može imati veću platu od one, koju bi imao, da je ostao na Univerzitetu za to vreme.

Član 26.

Ukazni nastavnici Univerziteta, ako budu penzionisani, dobijaju posle deset godina četrdeset od sto od svoje godišnje plate, a posle svake godine po dva od sto.

Član 27.

Profesori imaju prava radi naučnih istraživanja služiti se državnom arhivom i drugim državnim ustanovama, kao i članovi Akademije Nauka.

V. Slušaoci.

Član 28.

Za redovne slušaoce Univerziteta primaju se oni učenici, koji donesu svedočanstvo o položenom ispitu zrelosti u srednjim školama.

Od ovoga se izuzimaju oficiri invalidi iz ratova 1912.—1918. g. koji su svršili niži kurs Vojne Akademije u Beogradu.

Uredbom Bogoslovskog Fakulteta propisaće se prijamni, ispit za ove učenike, koji su svršili bogoslovsku srednju školu bez ispita zrelosti. Oni studenti koji polože ovaj prijamni ispit mogu se upisati kao redovni učenici samo na Bogoslovskom Fakultetu.

Član 29.

Za vanredne slušaoce mogu se, po odobrenju fakultetskog saveta, primiti i oni, koji nemaju uslove za redovne slušaoce, ali oni nemaju prava na ispite redovnih slušalaca.

Član 30.

Slušaoci, koji su ranije na stranim univerzitetima učili, mogu se, ako imaju svedodžbu o položenom ispitu zrelosti, primiti na Univerzitet po odobrenju fakultetskog saveta, koji će u isto vreme odlučiti: hoće li im se i koji raniji semestar priznati.

Član 31.

Slušaoci su dužni vladati se po disciplinskoj uredbi, koju će propisati univerzitetski savet, a potvrditi ministar prosvete i crkvenih poslova.

Član 32.

Siromašni, a valjani redovni slušaoci mogu dobiti državnu pomoć. Pravila o tome propisuje ministar prosvete po predlogu univerzitetskog saveta.

VI. Nastava i ispiti

Član 33.

Univerzitetska je nastava slobodna. Nastavnici su slobodni u izlaganju svoje nauke. Slušaoci biraju predavanja koja će slušati.

Vežbanja u seminarima i u pojedinim univerzitetskim zavodima, pristupna su samo za one koji se u njih prime. Bliže o ovome propisaće se u fakultetskim uredbama.

Član 34.

Školski rad na Univerzitetu traje od 25. septembra do 15. februara, od 1. marta do 30. juna.

Član 35.

Fakulteti se staraju o uređenju pomoćnih nastavnih i naučnih zavoda: kabineta, laboratorija, muzeja, klinika, seminara i drugih potrebnih zavoda.

Za izdržavanje ovih zavoda kao i za ekskurzije određuje se svake godine državnim budžetom potrebne sume.

Član 36.

Ispiti su na Univerzitetu diplomski i doktorski. Pravila o ovim ispitima propisaće se fakultetskim uredbama.

VII. Opšte i prelazne naredbe.

Član 37.

Kraljevim ukazom utvrdiće se Opšta Uredba Univerziteta i posebne fakultetske uredbе, koje će podneti ministru na odobrenje univerzitetski savet u sporazumu sa fakultetskim savetima. Ovim uredbama propisaće se bliže: prava i dužnosti univerzitetskih vlasti i kancelarijskog osoblja, nastavnika i slušalaca, način izbora nastavnika, bliže uređenje pojedinih fakulteta, pravila o ispitima i prelazne odredbe za slušaoce.

Član 38.

Sadašnji fakulteti Vel. Škole: filozofski, pravnički i tehnički proglašuju se za univerzitetske fakultete.

U filozofskom fakultetu ustanoviće se apotekarski kurs. U ovaj kurs primaće se učenici, koji su svršili najmanje šest razreda gimnazije.

Za osnivanje medicinskog fakulteta i podizanje potrebnih zgrada unosiće se svake godine u državni budžet naročita pozicija, a sem toga postaviće se naročiti odbor sa zadatkom da se stara oko svih pripremnih poslova, kao što su sistematsko pribiranje anatomskeg i drugog nastavnog materijala iz naših bolnica i drugih zavoda, pripremanje pojedinih bolničkih odelenja, podesnih za klinike, izašiljanje pitomaca za specijalno izučavanje pojedinih medicinskih struka itd.

Za osnivanje novih i popunjavanje starih kabineta, laboratorija i seminara staviće se u državni budžet naročiti kredit.

Član 39.

Na dan stupanja u život ovoga zakona, kraljevim ukazom, na predlog ministra prosvete i crkvenih poslova, staviće se na raspoloženje svi redovni i vanredni profesori Velike Škole, i postaviće se osam redovnih profesora Univerziteta, koji će kao univerzitetski savet, pod privremnim predsedništvom najstarijega člana, preduzeti izbore univerzitetskih nastavnika i sve druge poslove po odredbama ovoga zakona. Prilikom postavljanja prvih osam, kao i prilikom izbora ostalih redovnih profesora u toku prve godine od osnivanja Univerziteta, mogu se za redovne profesore postaviti, odnosno izabrati i oni, koji imaju veću platu od, ovim zakonom predviđene, ako imaju kvalifikacije po ovom zakonu. Izvršenim izborima proširivaće se univerzitetski savet i fakultetski saveti, čim koji od izabranih bude potvrđen. Fakultetski saveti počće raditi samostalno, čim budu imali bar tri redovna profesora, a pre toga radiće univerzitetski savet i njihove poslove.

Izbori redovnih i vanrednih profesora i ostalog osoblja imaju se preduzeti odmah i raditi bez prekida. Kad univerzitetski savet nađe da je izvršen izbor dovoljnog broja redovnih i vanrednih profesora, pristupiće se izboru rektora i dekana u fakultetima.

Na tri meseca posle stupanja zakona u život sadašnji redovni i vanredni profesori Velike Škole, koji ne budu izabrani za profesore Univerziteta, biće premešteni u druge službe ili penzionisani po dosadašnjem zakonu o Velikoj Školi, odnosno otpušteni.

Plate univerzitetskih nastavnika po ovom zakonu, u koliko bi bile veće od dosadašnjih plata profesora Velike Škole, računace se od 1. januara 1906. godine.

Član 40.

U početku će univerzitetski savet pored rektora izabrati i prorektora, a fakultetski saveti pored dekana i prodekane.

Član 41.

Ovaj zakon stupa u život od dana kad ga kralj potpiše.
Od toga dana prestaju važiti:

1) Zakon o ustrojstvu Velike Škole od 24. septem. 1863. god. sa svim docnijim izmenama;

2) Zakon o regulisanju profesorskih plata od 28. februara 1875. god., u koliko se tiče Velike Škole;

3) Zakon o profesorskim pripravnicima u Velikoj Školi od 28. febr. 1875. god. — i

4) Svi drugi zakoni i odredbe, koje bi bile protivne ovom zakonu o Univerzitetu.

*Ovaj zakon proglašen je 27. februara 1905. god., a izmenjen i dopunjen je 1) „Zakonom o izmenama i dopunama u Zakonu o Univerzitetu od 27. februara 1905. g.“, od 23. jula 1919. obnarodovanim u Službenim Novinama, br. 85. od 23. augusta 1919. g.
2) „Uredbom o izmenama i dopunama čl. 23. zakona o Univerzitetu i čl. 78. opšte uredbe Univerziteta od 9. jula 1920., obnarodovanom u Službenim Novinama br. 159. od 23. jula 1920. g.
3) „Uredbom o izmenama i dopunama u zakonu o Univerzitetu“ od 9. februara 1921. obnarodovanom u Službenim Novinama br. 57. od 14. marta 1921.*

OPŠTA UREDBA UNIVERZITETA. *)

GLAVA PRVA.

OPŠTE ODREDBE.

Zadatak Univerziteta. Njegov pravni položaj. Fakulteti.

Član 1.

Univerzitet je najviše samoupravno telo za višu stručnu nastavu i za obrađivanje nauke.

Član 2.

U imovno-pravnom pogledu Univerzitet je samostalno pravno lice. Njegov pravni položaj ravna se položaju običnih pojedinaца, u koliko se ne bi od toga odstupilo u izričnim naređenjima ove uredbe.

Član 3.

Univerzitet može pribaviti kako pokretna tako i nepokretna dobra: bilo zaživotnim poklonima (dobročnim ugovorima), bilo poklonima poslednje volje (zaveštanjima).

Član 4.

Univerzitet za svaki poklon mora imati odobrenje ministra prosvete i crkvenih poslova. Ako ministar ne odobri prijem poklona, on će biti dužan izneti razloge za to, koje će dostaviti Univerzitetском Savetu.

Član 5.

Poklone, učinjene Univerzitetu, prima Univerzitetски Savet. Ako Savet odbije poklon, što može biti samo s motivacijom, ministar prosvete i crkvenih poslova ima pravo u roku od mesec dana tražiti ponovno rešavanje.

---

*) Financijskim zakonom za budžetsku 1926/27. godinu protegnuta je ova Opšta Uredba na sveučilište kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu.

Ako i tada poklon ne bude primljen, smatra se kao sasvim odbijen.

Član 6.

Univerzitetski se Savet može za Univerzitet primiti nasleđa samo s popisom. Prijem nasleđa bez popisa smatraće se kao prijem s popisom.

Član 7.

Univerzitet može pribavljati za svoje potrebe pokretna i nepokretna dobra i kupovinom; ali ovo može biti samo iz gotovine u novcu, ako bi ove bilo. Ugovor zaključuje Univerzitetski Savet preko rektora. Ako je izdatak veći od deset hiljada dinara, ugovor je svršen, tek pošto ga odobri ministar prosvete i crkvenih poslova.

Univerzitetska Uprava može sama zaključiti ugovor o kupovini pokretnih stvari u vrednosti do hiljadu dinara.

Gornje odredbe o kupovini primeniće se i u slučaju pribavljanja razmenom.

Član 8.

Ni jedno dobro Univerziteta, bilo pokretno ili nepokretno, ne može biti ni u celini ni delimično otuđeno, ma kojim načinom to bilo, bez pristanka Univerzitetskog Saveta. Za svako otuđenje nepokretnog dobra Univerziteta mora se dobiti odobrenje ministra prosvete i crkvenih poslova.

Ministrovo odobrenje nije potrebno, ako se tiče otuđenja pokretnoga dobra, koje ne bi vredelo više od dve hiljade dinara. Ovakvih otuđenja ne može biti u toku jedne iste godine više od dva puta. Za treće otuđenje mora se imati ministarovo odobrenje.

Univerzitetska Uprava može sama otuđiti pokretna dobra do pet stotina dinara, ali ne više od dva puta u godini dana.

Član 9.

Univerzitetska imovina ne može se, bilo na opštu bilo na posebnu zalogu (ručna zaloga ili hipoteka), zadužiti bez pristanka Univerzitetskog Saveta. Svako zaduženje veće od pet hiljada dinara mora biti odobreno od strane ministra prosvete i crkvenih poslova.

Član 10.

Iz univerzitetske imovine ne mogu se ni u kome slučaju činiti pokloni.

Član 11.

Univerzitet ne plaća na svoje imanje nikakvih javnih dažbina.

Član 12.

Celom univerzitetskom imovinom rukuje, prema utvrđenom budžetu, Univerzitetska Uprava. Ona prima prihode pokretnih i nepokretnih dobara i izdaje na njih kvite.

Univerzitetska Uprava isplaćuje redovne rashode Univerziteta i odobrava izdatke za obične opravke univerzitetskih dobara. Opravke od preko pet hiljada dinara naređuje Univerzitetski Savet, čije rešenje ima da odobri i ministar prosvete i crkvenih poslova.

Član 13.

Univerzitetska Uprava, u sporazumu s fakultetima, sklapa godišnje budžet prihoda i rashoda Univerziteta kao pravnoga lica. Taj se budžet iznosi najpre na odobrenje Univerzitetskom Savetu, a za tim ministru prosvete i crkvenih poslova.

Budžetska godina traje od 1. januara do 31. decembra.

Univerzitetske vlasti moraju biti gotove sa ovim predlogom budžeta, za iduću godinu, do 15. jula i podneti ga do toga dana ministru na odobrenje.

Član 14.

Prema tako sastavljenom i odobrenom budžetu Univerzitetska Uprava čini izdatke. Ona ne sme prekoračiti budžetske granice, niti činiti izmenu u budžetskim pozicijama. U takvom slučaju oni članovi Univerzitetske Uprave, koji su naredili dotični izdatak, solidarno su odgovorni.

Član 15.

U budžetu Univerziteta, kao pravnog lica, stavljaće se dovoljna suma za nepredviđene ili nedovoljno predviđene potrebe.

Član 16.

Izvršenje godišnjeg budžeta Univerziteta, kao pravnoga lica, pregleda Glavna Kontrola, koja daje dotičnoj Upravi razrešnicu.

Član 17.

Univerzitet kao pravno lice predstavlja, u koliko je reč o upravljanju njegovim dobrima, Univerzitetski Savet. Ali i Univerzitetska Uprava i Univerzitetski Savet stupaju ovde u odnose, bilo s pojedincima bilo s vlastima, preko rektora.

Univerzitet ima svoj pečat, koji se stavlja na sve isprave koje izdaje Univerzitet. Oblik pečata biće okrugao i na njemu će stajati na sredini srpski državni grb, iznad grba reč *Univerzitet*, a ispod grba reč *Beograd*.

Čl. 18.

Univerzitet, kao najviše prosvetno telo, u upravnom pogledu nalazi se pod nadzorom ministra prosvete i crkvenih poslova.

Toga radi rektor će biti dužan, za svaki semestar, podnosciti ministru izveštaj o svima predmetima koji su prošli kroz rektorat, Univerzitetsku Upravu, dekanate, Fakultetske Savete, Univerzitetski Savet i Univerzitetsko Veće, kao i o odsustvima i izostancima nastavnika i drugim važnim pojavama, koji su se mogli desiti na Univerzitetu u toku semestra. U posljednjem slučaju rektor će po potrebi, bilo sâm bilo na zahtev ministra, podneti i naročiti izveštaj ministru.

Ovaj nadzor ministra prosvete i crkvenih poslova nad Univerzitetom ne može biti vršen na štetu samostalnosti Univerziteta, u koliko je ovo zakonom o Univerzitetu i ovom uredbom zajamčeno.

Svaku naredbu, koju bi ministar uputio Univerzitetu protivno ovoj naredbi, Univerzitet je dužan vratiti mu sa svojim primedbama. Ako bi i posle ovoga, ministar ostao pri svojoj naredbi, Državni Savet će rešiti sukob između ministra i Univerziteta a do rešenja sukoba ministrova naredba ne može biti izvršena.

Član 19.

Fakulteti nisu pravna lica. Ako je neki legat ili poklon učinjen kojem od fakulteta, ima se smatrati da je zaveštalac, odnosno poklonodavac, hteo poklon učiniti Univerzitetu, s tim da ovaj bude obavezan prihode od legata ili poklona upotrebiti isključivo u korist dotičnoga fakulteta. Isto će tako biti, ako je legat ili poklon namenjen unapređenju samo jednog odseka nekog fakulteta ili jedne određene katedre ili ustanove.

Član 20.

Svaki fakultet ima svoj pečat sličan pečatu Univerziteta.

Član 21.

U nastavnom pogledu fakulteti su samostalni, u koliko se od toga ne bi odstupilo u izričnim odredbama ove uredbe. Oni se upravljaju po svojim posebnim uredbama, koje donose Fakultetski Saveti u sporazumu sa Univerzitetskim Savetom, a odobrava ih kralj, na predlog ministra prosvete i crkvenih poslova.

Ove uredbe ne smeju biti u protivnosti ni s tekstem ni s duhom opšte uredbe. Ali ako je jedna fakultetska uredba pravilno, s formalne strane, donesena, ne može joj se odreći obavezna snaga po tom osnovu, što bi ona bila u protivnosti sa opštom uredbom. Ona se mora primenjivati sve dotle, dok se ne dovede u saglasnost sa opštom uredbom, što će se učiniti, čim se utvrdi protivnost između fakultetske i Opšte Uredbe. Ovo biva na isti način, na koji se u opšte čine izmene i dopune u fakultetskim uredbama.

Član 22.

Tumačenja Opšte Uredbe od strane Univerzitetskog Saveta, dostavljena fakultetima, obavezna su za ove, dok ih Univerzitetski Savet ne bi napustio. U toku iste školske godine Univerzitetski Savet ne može jedno tumačenje drugim zameniti.

Tumačenje uredbe, koje je potvrđeno i kraljevim ukazom, veže Univerzitetski Savet. Dužnost je Univerzitetskog Saveta da posle drugoga, različenoga tumačenja izvesne odredbe, u Opštoj uredbi, traži gornju potvrdu.

Član 23.

Fakultetske uredbe tumači fakultetski savet. Fakultetski Savet ne može u toku iste školske godine promeniti svoje tumačenje. Čim je jedna odredba u fakultetskoj uredbi dva puta razno protumačena, Fakultetski Savet je dužan, u sporazumu sa Univerzitetskim Savetom, tražiti od nadležne vlasti potvrdu drugoga tumačenja dotične odredbe fakultetske uredbe.

Član 24.

Dekani fakulteta dužni su paziti, da fakulteti u svojim odlukama ne vređaju opštu uredbu ili njeno tumačenje od strane

Univerzitetskog Saveta. Oni će svaki slučaj, gde bi primetili takve povrede, dostaviti Univerzitetkom Savetu, koji će o tom izdati potrebna uputstva fakultetu.

GLAVA DRUGA.

Univerzitetske vlasti. Kancelarijsko osoblje.

Član 25.

Univerzitetske su vlasti: 1) Rektor; 2) Dekani Fakulteta; 3) Univerzitetsko Veće; 4) Univerzitetski Savet; 5) Univerzitetska Uprava; 6) Fakultetski Savet i 7) Univerzitetski Sud.

Rektor.

Član 26.

Rektora bira krajem školske godine Univerzitetsko Veće, na tri godine, između svojih članova. O izboru rektora izveštava se ministar prosvete i crkvenih poslova. Izbor rektora objavljuje se u zvaničnim novinama, ali vrednost izbora nije vezana za tu objavu.

Član 27.

Ako bi se mesto rektora upraznilo u toku godine, izabraće se drugi rektor najdalje za petnaest dana. Njegov trogodišnji rok računaće se od početka iduće školske godine.

Član 28.

Rektor može dati ostavku na svoje znanje, ali mu ovu Univerzitetsko Veće ne mora uvažiti osim slučaja slabosti. Sve dotle dok mu se ostavka ne primi, rektor ne može napustiti svoju rektorsku dužnost.

Član 29.

Prorektor je profesor, koji je neposredno pre toga bio rektor. Prorektor zamenjuje rektora, kad je ovaj na odsustvu ili je bolestan.

Prorektora zamenjuje po godinama službe najstariji dekan

Član 30.

Rektor je predstavnik Univerziteta, kao prosvetnog nadležstva, u spoljašnjim odnosima.

Član 31.

Rektor vodi brigu o administraciji Univerziteta kao škole. Kao administrativni starešina rektor može kazniti administrativno osoblje pismenim ukorom i platom do petnaest dana (§ 41. zak. o čin. građ. reda). On čuva pečat Univerziteta i izdaje školske svedodžbe i isprave.

Član 32.

Rektor održava red u svima prostorijama, u kojima je smješten Univerzitet.

Pri većim đačkim neredima rektor može obustaviti predavanja, bilo u svima bilo u pojedinim fakultetima, najviše za tri dana, o čemu je dužan odmah izvestiti kako Univerzitetski Savet, tako i ministra prosvete i crkvenih poslova.

Isto tako može rektor obustaviti predavanja na Univerzitetu tri dana i u drugim slučajevima, u kojima bi to bilo potrebno.

Obustava predavanja preko te granice može biti samo sa odobrenjem ministra prosvete i crkvenih poslova, koji mora o tome prethodno saslušati Univerzitetski Savet. U hitnim slučajevima ministar samo izveštava Savet o obustavi predavanja.

Predavanja se ne mogu preko tri dana obustaviti u toku školske godine, osim slučajeva nereda ili slučaja specijalnim zakonima predviđenim (epidemija, rat, trošnost zgrade, itd.).

Član 33.

Rektor saziva sednice Univerzitetskog Saveta i Veća. On je dužan to učiniti, ako tri člana Saveta ili Veća zatraže sednicu, s tačnim naznačenjem predmeta za rešavanje.

Rektor utvrđuje dnevni red sednice koji, se mora saopštiti pre sednice članovima Univerzitetskog Saveta ili Veća. Dnevni red se ne može menjati. Ali, s pristankom Saveta ili Veća, može se neka tačka sasvim skinuti s dnevnoga reda ili odložiti za iduću sednicu. Rektor određuje red kojim će se o pojedinim tačkama rešavati. Ali, ako većina članova Saveta ili Veća to zatraži, neka tačka dnevnoga reda oglasiće se za hitnu, i o njoj će se na prvom mestu rešavati.

Rektor daje reč i rukovodi debatom. On ima pravo da, posle dve opomene, oduzme reč govorniku, a naročito ako bi ovaj u svome govoru vređao bilo članove saveta, bilo kakvu drugu ličnost.

Član 34.

Rektor je dužan o svakom važnijem događaju na Univerzitetu podneti pismen izveštaj ministru prosvete i crkvenih poslova.

Član 35.

Rektor ima dalje ove dužnosti; 1. Potpisuje školske sve-dodžbe i službene akte; 2. izvršuje nadležno donesena rešenja; 3. prima učenike u Univerzitet i upisuje ih u glavnu knjigu; 4. vodi nadzor nad svima zavodima u Univerzitetu, nad vršenjem školskih dužnosti od strane nastavnika, kao i nad radom učeničkih udruženja; 5. prima i otpušta nadzornike i poslužitelje školske; 6. saopštava, kome treba, sva rešenja nadležno donešena; i 7. i ostale dužnosti pobrojane u zakonu o Univerzitetu i ovoj uredbi.

Dekani Fakulteta.

Član 36.

Svaki Fakultet bira sebi dekana (fakultetskog starešinu) krajem školske godine, izmedju redovnih profesora, za iduću godinu. Dekan može dati ostavku na svoje zvanje, ali mu ovu Fakultetski Savet ne mora uvažiti osim slučaja slabosti. Sve dotle, dok mu se ostavka ne primi, Dekan ne može napustiti svoju dekansku dužnost.

Dekana zamenjuje prodekan. Prodekan je prethodni dekan. Prodekana zamenjuje u fakultetu po godinama službe najstariji profesor.

Član 37.

Dekan je dužan o svima važnim događajima u fakultetu izveštavati rektora.

Dekani su dužni krajem svake školske godine podnositi rektoru izveštaj o radu u fakultetu u toj godini na osnovu posebnih izveštaja pojedinih nastavnika.

Dekani vode nadzor nad administracijom u fakultetu i po administrativnim predmetima, za koje ne bi bilo potrebno rešenje fakulteta, donosi odluke.

Univerzitetski savet.*)

Član 38.

Univerzitetsko Veće sastavljaju, rektor kao predsednik, i svi redovni profesori Univerziteta, kao članovi. Poslovođa je jedan od članova kođa Veće izbere, na godinu dana.

Univerzitetsko Veće vrši ove poslove: 1) bira Rektora; 2) pretresa, i javnim glasanjem, prima ili odbacuje izbore profesora izabranih fakultetskim savetima; 3) čini predloge ili daje pristanak za otpuštanje ili penzionisanje redovnih ili vanrednih profesora u slučaju čl. 26. ovog zakona; 4) daje mišljenje o o svima predmetima koje mu Univerzitetski Savet uputi.

Univerzitetsko Veće može rešavati samo ako je u njegovoj sednici više od polovine ukupnog broja članova. Za punovažnu odluku potrebna je većina glasova prisutnih članova.

Član 39.

Univerzitetski Savet sastavljaju rektor kao predsednik, prorektor, dekani i prodekani svih fakulteta kao članovi. U slučaju potrebe Univerzitetski Savet može rešiti da se u njegovu sredinu pozovu, sa svima pravima članova Saveta, predstavnici pojedinih fakulteta, koje ovi toga radi naročito izaberu.

Univerzitetski Savet vrši ove poslove: 1) saslušava godišnje izveštaje dekana o radu i stanju pojedinih fakulteta, i veća o pitanjima koja se tada istaknu; 2) veća o onim pitanjima koja se tiču tada celog Univerziteta, a koja mu upućuju rektor ili Univerzitetska Uprava, ili Ministar Prosvete; 3) propisuje pravila o davanju državne pomoći siromašnim i valjanim učenicima i podnosi Ministru Prosvete na odobrenje; 4) propisuje disciplinsku uredbu za slušaoce; 5) bira između redovnih profesora trojicu članova na godinu dana u Univerzitetski Sud; 6) predlaže Ministru Prosvete tumačenje izmene i dopune u Opštoj Univerzitetskoj Uredbi i Zakonu o Univerzitetu; i 7) predlaže Ministru tumačenje, izmene i dopune u uredbama pojedinih fakulteta, koje su ovi rešili, a on usvojio.

---

*) Mi zadržavamo naslov *Univerzitetski Savet* kako je on dat u Opštoj Uredbi Univerziteta od 1. oktobra 1905., a ne menjamo ga u *Univerzitetsko Veće i Univerzitetski Savet* kako bi izlazilo po smislu „predloga izmena i dopuna u Opštoj Uredbi Univerziteta“ od 9. februara 1921., koje su izmene ovde u tekst unete.

Univerzitetski Savet može rešavati samo ako je u njegovoj sednici prisutno najmanje tri četvrtine od ukupnog broja članova. Za punovažnu odluku potrebna je većina glasova prisutnih članova. Dužnosti sekretara Univerzitetskog Saveta vrši glavni sekretar Univerziteta.

Član 40.

Univerzitetski Savet ne može ni debatovati ni donositi odluke po predmetima, koji ne spadaju u njegovu nadležnost. On ne može u takvim stvarima podnositi ma kome molbe, niti izražavati želju.

Izuzima se slučaj peticije.

Ovo isto važi i za Univerzitetsko Veće.

Član 41.

Univerzitetski Savet i Univerzitetsko Veće dužni su s a slušati pismena mišljenja odsutnih članova, ako bi takvih mišljenja bilo. Rektor objavljuje u sednici Saveta ili Veća odmah rezultat glasanja.

Član 42.

Svi članovi Saveta ili Veća dužni su dolaziti redovno na sednice. Svaki svoj izostanak valja da izvini kod rektora.

Član 43.

(ukinut)

Univerzitetska Uprava.

Član 44.

Univerzitetsku upravu sastavljaju: rektor, kao predsednik, i dekani svih fakulteta.

Član 45.

Univerzitetska Uprava, osim poslova koji spadaju u njenu nadležnost, u koliko je reč o Univerzitetu kao pravnom licu, ima još i ove dužnosti:

1. Vršiti raspored kredita državnim budžetom odobrenog na račun Univerziteta, po prethodnom saslušanju Fakultetskih Saveta. Ovaj raspored rektor saopštava u sednici Univerzitetskog Saveta;

2. Odlučuje o davanju državne i druge pomoći slušaocima Univerziteta, prema propisanim pravilima ;

3. Bira i predlaže ministru prosvete i crkvenih poslova ukazno kancelarijsko osoblje ;

4. Predlaže platu (honorar) za honorarne nastavnike, asistente, kustose, prosektore, prepisivače i ostalo pomoćno osoblje ;

5. Stara se o održanju u ispravnom stanju zgrada, koje su Univerzitetu date na posluhu, bilo od strane države bilo od strane drugih administrativnih jedinici (n. pr. opštine) ili pojedinaca ; i

6. Stara se da mogu držati predavanja i druga lica van nastavničkog tela, a po odlukama fakultetskoga Saveta.

Član 46.

Univerzitetska se Uprava sastaje na poziv rektorov, ili kad to zatraže dva njena člana. Odluke Univerzitetske Uprave vrede, kad su donesene većinom glasova ukupnog broja članova.

Poslovođa je univerzitetske Uprave sekretar Univerziteta.

Fakultetski saveti.

Član 47.

Svi redovni i vanredni profesori i stalni docenti jednoga fakulteta sastavljaju savet toga fakulteta. Predsednik je toga saveta dekan. Poslovođa je u fakultetu po godinama službe najmlađi profesor.

Član 48.

Fakultetski saveti rade ove poslove :

1. Sastavljaju program i raspored predavanja, za svaki semestar, i utvrđuju broj časova za svakog nastavnika ;

2. Staraju se o popunjavanju upražnjenih katedara, o načinu toga popunjavanja, kao i o zamenjivanju bolesnih i odsutnih nastavnika, ako je ovo potrebno ;

3. Predlažu ministru prosvete i crkvenih poslova spajanje i deljenje katedara, zamenivanje jedne katedre drugom, otvaranja novih katedara i u sporazumu s dotičnim fakultetskim savetom, premeštanje katedre iz jednog fakulteta u drugi ;

4. Biraju i s motivacijom predlažu Univerzitetskom Veću redovne i vanredne profesore ;

5. Biraju i sa motivacijom predlažu ministru prosvete i crkvenih poslova ostale nastavnike. U oba ova slučaja fakultet mora uzeti u vid, pored kvalifikacije odnosno spreme, i moralnu stranu kandidata;

6. Odlučuju po prijavama članova akademije Nauka i drugih stručnjaka izvan nastavničkog tela, koji bi željeli besplatno držati vanredna predavanja;

7. Odlučuju o prijavama profesora koji bi želeli držati i druga predavanja van svoga predmeta;

8. Odlučuju o motivisanim predlozima, da se za nauku zaslužnim licima od strane Univerziteta dadu titule počasnih doktora;

9. Određuju koji se radovi učenika mogu nagraditi;

10. Odlučuju o uračunavanju semestara slušaocima u vanrednim prilikama. Ali ne mogu se ni u kom slučaju povratiti semestri izgubljeni zbog osude Univerzitetskog Suda ili zbog zadocnjenja upisa u semestar. Isto tako ne može se povratiti semestar izgubljen zbog nepohađanja predavanja;

11. Odlučuju o rasporedu ispita i sastavu ispitnih komisija; i

12. Daju ministru prosvete i crkvenih poslova mišljenje po molbama nastavnika za odsustva duža od mesec dana. Jednovremeno ne može biti na odsustvu toliko nastavnika, da nastava i poslovi u savetima otuda trpe štete.

Bez pristanka Fakultetskog Saveta ne može se ni jedan nastavnik uputiti na neku dužnost izvan Univerziteta za vreme duže od mesec dana.

Za vreme kraće od mesec dana mora se imati mišljenje nadležnog fakulteta.

Član 49.

Sednice Fakultetskog Saveta saziva dekan sam ili na motivisan predlog dvojice redovnih ili vanrednih profesora istoga fakulteta. Sve što je u pogledu rukovanja sednica Univerzitetskog Saveta kazano za rektora vredi i za dekane, u koliko je reč o rukovanju sednicama Fakultetskog Saveta.

Stalni docenti imaju prava savetovanja u fakultetu, ali ne mogu glasati.

Privremeni docenti i ostali nastavnici, koji ne ulaze u sastav Fakultetskog Saveta, mogu se po odluci Fakultetskog Saveta, u svima predmetima koji se tiču nastave iz nauka koje oni predaju, saslušati od strane fakulteta.

Izbori nastavnika ne mogu se vršiti u Fakultetu, ako jedna četvrtina profesora, koji pripadaju tome fakultetu i koji imaju pravo glasa, boluje ili je na odsustvu.

Pri biranju redovnih profesora, vanredni profesori nemaju pravo glasa.

Član 50.

Fakultetski Savet može punovažno većati i odlučivati, kad je prisutna većina sviju članova saveta, računajući tu i stalne docente. Kao punovažna odluka smatra se ono, za što je glasala većina prisutnih profesora, pod uslovom da je na sednici prisutna većina od ukupnoga broja redovnih i vanrednih profesora, koji tome fakultetu pripadaju.

Za biranje redovnih i vanrednih profesora vrede propisi čl. 56. ove uredbe.

Kancelarijsko osoblje.

Član 51. i 52.

Član 51. i 52. zamenjeni su Uredbom o izmenama i dopunama u opštoj Uredbi Univerziteta koja glasi:

Čl. 1. Kancelarijsko osoblje na Univerzitetu sačinjava: sekretar Univerziteta, sekretari Fakulteta, šef računovodstva, potreban broj pisara i prepisača.

Član 2. Sekretar Univerziteta postavlja se ukazom po izboru u Univerzitetskom Savetu, a ima rang i platu vanrednog profesora Univerziteta. Mora imati fakultetsku spremu, položeni profesorski ili sudijski ispit i najmanje 10 godina ukazne službe.

Čl. 3. Sekretari fakulteta imaju kvalifikacije, rang i platu sekretara Ministarstva Prosvete. Postavljaju se ukazom po izboru u Fakultetskom Savetu. Izuzetno, može postati sekretar Fakulteta i pisar Univerziteta, koji je na Univerzitetu proveo najmanje 10 godina ukazne pisarske službe.

Član 4. Šef računovodstva ima kvalifikacije i platu činovnika istoga ranga u Ministarstvima i postavlja se po predlogu Rektora Univerziteta.

Čl. 5. Pisari imaju platu i položaj pisara Ministarstva prosvete i postavljaju se ukazom po predlogu Rektora Univerziteta.

Čl. 6. Broj sekretara i pisara po Fakultetima označavaće se prema stvarnoj potrebi u redovnom budžetu Univerziteta.

Čl. 7. Raspored rada i dužnosti kancelarijskog osoblja propisane se naročito uredbom po predlogu Rektora i odobrenju Ministarstva Prosvete.

Čl. 8. Ova Uredba važi od dana potpisa Kraljevog i tada prestaje važiti čl. 51. i 52. Opšte Uredbe.

GLAVA TREĆA.

Nastavnici Univerziteta.

Izbor i postavljanje nastavnika.

Član 53.

Nastavnici su Univerziteta: 1. Redovni profesori; 2. vanredni profesori; 3. stalni docenti; 4. privremeni docenti; 5. honorarni profesori i 6. učitelji.

Profesori mogu imati asistente.

Član 54.

Za redovnog profesora Univerziteta može biti pozvan priznat naučnik ili po objavljenom stečaju izabran onaj, koji je pored svoje doktorske diplome svojim naučnim radovima potvrdio da samostalno i sa uspehom obrađuje struku za koju se bira.

Za vanrednog profesora može biti pozvan ili, po objavljenom stečaju, izabran onaj, koji pored doktorske diplome ima i samostalnih naučnih radova, ali fakultet još ne nalazi da ga ovi radovi dovoljno preporučuju za redovnog profesora.

U tehničkom fakultetu mogu doktorsku diplomu zameniti svedodžbe diplomskih ispita, a naučne radove samostalnih stručnih radova.

Upraznjena katedra popunjava se izborom priznatog naučnika ili stručnjaka, a u slučaju potrebe i stečajem, koji raspisuje rektorat po rešenju Fakultetskog Saveta.

Član 55.

Fakultetski će savet prethodno odlučiti, da li će se katedra popuniti pozivanjem ili stečajem. U prvom slučaju predlagači su dužni podneti pismen izveštaj Savetu s detaljnim izlaganjem kvalifikacija kandidata, koga po njihovom mišljenju treba pozvati na upražnjenu katedru.

Po pročitaniu ovoga izveštaja i dovoljnom pretresu pristupiće se glasanju.

Ako Fakultetski Savet, bilo odmah bilo pošto bude odbačen predlog da se katedra popuni pozivanjem, odluči da se katedra popuni stečajem, on će o tome izvestiti rektora, koji će preko Srpskih Novina objaviti stečaj.

U objavi se mora označiti predmet za koji se traži profesor, kao i rok do koga se kandidati imaju prijaviti. Taj rok ne može biti kraći od šest nedelja, računajući od dana prvog oglasa u Srpskim Novinama. Stečaj mora u ovome roku biti objavljen najmanje tri puta, ali u razmaku od najmanje tri, a najviše osam dana.

Sadržinu oglasa utvrđuje Fakultetski Savet, s pogledom na gornje odobrenje.

Kandidati predaju ili šalju svoje prijave rektoru, sa označenjem da li se javljaju za redovnog ili vanrednog profesora. Njihove prijave rektor dostavlja fakultetu. Fakultetski Savet određuje dvojicu između svojih redovnih ili vanrednih profesora za referente. Izveštaj referenata mora biti pismen i sadržavati predlog da se kandidat primi ili odbije.

Pošto se taj izveštaj pročita u sednici fakultetskog saveta, pristupiće se pretresu i glasanju.

Član 56.

Za redovnog profesora izabran je onaj kandidat, koji je u Fakultetskom Savetu dobio apsolutnu većinu glasova od ukupnog broja redovnih profesora koji pripadaju tom fakultetu.

Kad ima više kandidata, pa u fakultetskom savetu, pri prvom glasanju, ni jedan kandidat ne dobije potrebnu većinu, glasaće se još jedamput.

Fakultetski je savet dužan saslušati pismena mišljenja odsutnih profesora, ako bi bilo ovakvih mišljenja.

Izbor redovnog ili vanrednog profesora ima još da bude primljen i u Univerzitetkom Veću. Rektor dostavlja taj izbor ministru prosvete radi potvrde.

Ako za tri meseca izabrani kandidat ne bude potvrđen, Fakultetski Savet može pristupiti ponovo potrebnim merama radi popunjenja upražnjene katedre. Izabrani, a ne potvrđeni kandidat zbog nepotvrde ne gubi pravo da ponovo bude biran.

Član 57.

Pri postavljanju i biranju redovnih i vanrednih profesora doktorska se diploma neće tražiti od onih lica koja su bila nastavnici Velike Škole, ili su Veliku Školu svršili pre ovoga zakona, a ispunjuju ostale zakonske pogodbe.

Član 58.

Za docenta mogu biti postavljena, po izboru fakultetskom, lica koja imaju doktorsku diplomu, — na tehničkom fakultetu lica koja imaju svedodžbu diplomskog ispita, — i za koja Fakultetski savet nađe da mogu raditi na kojoj nauci ili grani naučnoj.

Docenti imaju položaj i platu profesora srednjih škola. Posle pet godina, računajući od dana ukaza, docenti se podvrgavaju novom izboru. Ako ne budu izabrani stavljaju se na raspoloženje Ministarstva Prosvete.

Član 59.

Ako se katedra ne bi mogla popuniti redovnim ili vanrednim profesorom ili stalnim docentom, fakultet može izabrati za honorarnog profesora kakvog priznatog naučnika ili stručnjaka van Univerziteta. (Većina po čl. 50. ove Uredbe). Izbor honorarnih profesora obnavlja se na kraju svake treće godine.

Član 60.

Docenti se biraju samo putem stečaja.

Član 61.

Za predavanje veštine i živih stranih jezika postavljaju se, na predlog Fakultetskog Saveta, učitelji, koji moraju imati kvalifikacije viših učitelja srednjih škola. (Većina po čl. 50. ove uredbe). Na isti se način postavljaju i honorarni profesori.

Član 62.

Pomoćno osoblje : asistente, kustose, prosektore, preparatore itd. bira Fakultetski Savet na predlog nadležnog profesora (Većina po čl. 50. ove Uredbe).

Oni asistenti koji su položili diplomski ili doktorski ispit, imaju platu i položaj suplenta srednjih škola, — a oni koji su položili profesorski ili koji drugi državni ispit, platu i položaj

profesora srednjih škola. Ostali asistenti imaju platu koju im odredi Univerzitetska Uprava. — Oni asistenti, koji imaju ukaznu državnu službu van Univerziteta, imaju pored svoje redovne plate dodatak koji im odredi Univerzitetska Uprava. — Asistenti koji imaju položaj i platu suplenata ili profesora srednjih škola, podvrgavaju se novom izboru posle pet godina, računajući od dana postavljenja. Ako ne budu nanovo izabrani, stavljaju se na raspoloženje Ministarstvu Prosvete.

Član 63.

Redovna predavanja na Univerzitetu drže profesori, docenti, honorarni profesori i učitelji, a vanredna predavanja mogu besplatno držati članovi Akademije Nauka i druga lica, kojima to Fakultetski Savet za određeno vreme odobri. Univerzitetski profesori mogu s pristankom fakulteta vanredno držati i druga predavanja van svoja predmeta.

Član 64.

Redovnih profesora može biti najviše: u pravnom fakultetu četiri, u filozofskom deset i u tehničkom šest.

Vanrednih profesora može biti najviše: u pravnom fakultetu šest, u filozofskom petnaest i u tehničkom devet.

Docenata ne može biti u jednom fakultetu više od ukupnog broja redovnih i vaurednih profesora.

Univerzitetski Savet je pozvan, da na motivisan predlog nadležnog Fakultetskog Saveta rešava o tome: da li je, s pogledom na nastavu i nauku, potrebno da se uveća u ovome članu predviđeni broj nastavnika.

Rešenja saveta dostavlja rektor ministru prosvete i crkvenih poslova radi donošenja zakona o povećanju broja nastavnika.

Dužnosti nastavnika.

Član 65.

Dužnosti su nastavnika:

1. Da u roku, koji fakultet odredi, počnu predavanja;
2. Da prema rasporedu, utvrđenom u Fakultetu, drže svoja predavanja i vežbanja. Minimum je predavanja i vežbanja za redovne i vanredne profesore šest časova nedeljno. O izuzetnim slučajevima rešava Fakultet. U slučaju slabosti može nastavnik

ⁱzostati od predavanja ili vežbanja, ali tada je dužan izvestiti dekana svoga fakulteta. Ako koji profesor drži predavanja iz obaveznih predmeta i za slušaoce drugih fakulteta, dobija za ta predavanja honorar koji određuje Univerzitetska Uprava a koji ne može biti veći od 500 dinara mesečno.

3. Da dolaze na sastanke Fakultetskog i Univerzitetskog Saveta, Univerzitetskog Veća i Univerzitetske uprave.

4. Da na kraju školske godine podnose izveštaje o svojim predavanjima i o radu u seminarima, laboratorijama itd.

5. Da upravljaju kabinetima, laboratorijama, seminarima i specijalnim bibliotekama, koje im Fakultetski Savet poveri, po pravilima, koja će propisati Univerzitetska Uprava, u sporazumu sa dotičnim upravnicima.

6. Odsustvo do tri dana, ne računajući potrebno vreme za put, daje rektor, o čemu izveštava ministra prosvete i crkvenih poslova. U danima školskoga odmora nastavnica je dopušteno otići iz mesta Univerziteta, ali moraju za to prethodno javiti rektoru, sa označenjem mesta gde se, po potrebi, mogu naći.

Duža odsustva od tri dana dobiva nastavnik od ministra prosvete i crkvenih poslova, na način predviđen u čl. 48. ove uredbe.

Prava nastavnika.

Član 66.

Nastavnici imaju pravo:

1. Na platu određenu zakonom o Univerzitetu. Rektor i dekan fakulteta imaju, osim toga, i pravo na dodatke, tim zakonom utvrđene;

2. Profesori i stalni docenti imaju pravo na punu penziju posle navršenih četrdeset godina službe. U ovom slučaju oni također mogu biti stavljeni u penziju i na predlog uprave vlasti (čl. 24. stav 4. i čl. 25. v. zakona o Univerzitetu).

3. Profesori imaju pravo na penziju posle navršenih 10 godina službe, u slučaju ako toliko oslabe da nisu u stanju vršiti svoje nastavničke dužnosti (čl. 25 g. zak. o Univerzitetu). Ovo će se utvrditi lekarskom komisijom, sastavljenom od tri lekara, od kojih jednog bira nastavnik ili, ako on ne bi mogao, njegova porodica, jednog ministar prosvete i crkvenih poslova a njih dvojica trećeg. Na isti će način postupati i onda, kada upravna

vlast nalazi da profesora treba staviti u penziju zbog obolelosti. Ako dotični profesor ili njegova porodica ne bi hteli birati lekara, izabraće ga rektor Univerziteta.

Za stalne docente u ovom slučaju vrede odredbe zakona o činovnicima građanskoga reda.

Za učitelje Univerziteta vredi stav 6. čl. 24. zakona o Univerzitetu.

Član 67.

Izvan slučajeva pobrojanih u prethodnom članu ne može profesor, redovan ili vanredan, biti stavljen u penziju bez predloga ili pristanka Univerzitetskog Saveta¹⁾ (čl. 25. zak. o Univerzitetu.)

Čl. 68.

Profesor, redovan ili vanredan koji nema deset godina službe, ne može biti otpušten bez predloga ili pristanka Univerzitetskog Veća (čl. 25. zak. o Univerzitetu).

Član 69.

Univerzitetsko Veće može predložiti, ili, na traženje ministra prosvete i crkvenih poslova, pristati, da se jedan profesor otpusti ili penzionise samo onda, kad se on svojim nemoralnim i nedostojnim životom načinio apsolutno nemogućnim za dužnost nastavnika i vaspitnika univerzitetske omladine.

Ali ni u kom slučaju ne može profesor biti otpušten ili penzionisan zbog svojih naučnih ili političkih uverenja.

Član 70.

Pitanje o penzionisanju ili otpuštanju profesora ne može se izuzeti na dnevni red, ako bi četvrtina profesora болоvala ili bila na odsustvu.

Član 71.

Univerzitetsko Veće ne može doneti odluku o otpuštanju ili penzionisanju profesora, pre nego prethodno učini potrebnu istragu.

Toga radi Veće će odrediti trojicu od svojih članova, koji će, kao istražna komisija, iscrpno islediti stvar: Najstariji po godinama službe član je predsednik, a najmlađi je poslovoda

¹⁾ Mi šampamo Savet a ne Veće zbog toga što u Uredbi o izmenama i dopunama u Opštoj Uredbi Univerziteta od 9. februara 1921. nije pomenut i čl. 67, kao onaj u kojem treba zameniti reč Savet rečju Veće.

komisije. Komisija ima prava i dužnost komisija, koje se, po zakonu o činovnicima građanskog reda, određuju za isleđenje činovničkih disciplinskih krivica (§§ 48. i 49. zak. o čin. građ. reda).

Član 72.

Komisija podnosi izveštaj Univerzitetkom Veću, koje će, posle dovoljnoga pretresa, doneti odluku. Ako bi isleđenje bilo nepotpuno, Veće će narediti dosleđenje. Okrivljeni profesor ima prava svoju odbranu i pismeno podneti Univerzitetkom Veću. Veće ne može pristupiti pretresu i rešenju, pre nego što je protekao rok, koji je okrivljenom profesoru ostavljen za podnošaj pismene odbrane.

Član 73.

Za vreme istrage profesor može, po pristanku Univerzitetkog Veća, biti privremeno udaljen od dužnosti. Za to vreme ima pravo na polovinu plate (§ 58. zak. o čin. građ. reda). Ako ne bude otpušten ili penzionisan, i ta će mu se druga polovina dati (§ 60. zak. o čin. građ. reda).

Član 74.

Isto tako u slučaju da je profesor optužen za delo, koje se kazni po opštem krivičnom zakonu. Univerzitetko će Veće odlučiti o njegovu privremenom udaljenju od dužnosti, ako već delo ne bi bilo tako, da povlači pritvor.

Član 75.

U slučaju čl. 73. i 74. odluku Veća o privremenom udaljenju profesora od dužnosti ima još da odobri ministar prosvete i crkvenih poslova.

Član 76.

Ni u kom slučaju profesor ne može biti premešten, bez pismenog pristanka, u drugu službu, pa ma ona bila po rangju ili plati veća od službe univerzitetkog profesora.

Član 77.

Profesor Univerziteta, koji je prestao biti aktivni profesor, bilo da je ovu službu zamenio drugom bilo da nije, ne može

se više vratiti u Univerzitet bez novog izbora, kako u fakultet-
skom Savetu*) tako i u Univerzitetskom Veću.

Ovo isto vredi i za slučaj, ako je profesor zamenio ovaj
položaj ministarskim položajem.

Ove odredbe važe i za docente.

GLAVA ČETVRTA.

Slušaoci Univerziteta.

Član 78.

Za redovne slušaoce Univerziteta primaju se oni učenici,
koji donesu svedočanstvo o položenom ispitu zrelosti u srednjim
školama (gimnazijama i realkama).

*Ni u kom slučaju ne može se svedočanstvo ispita zrelosti
zameniti kakvim drugim svedočanstvom izuzimajući svedočanstvom
sa prijamnog ispita predviđenog u uredbi Bogoslovnog Fakulteta.*
Od ovoga se izuzimaju oficiri invalidi iz ratova 1912—1918. god
koji su svršili niži kurs Vojne Akademije u Beogradu.

Član 79.

Slušaoci, koji su ranije na stranim Univerzitetima učili,
možu se, ako imaju svedodžbu o položenom ispitu zrelosti,
primiti na Univerzitet, po odobrenju fakultetskog saveta, koji
će u isto vreme odlučiti hoće li im se i koji raniji semestar
priznati. Kod donošenja ove odluke fakultetski savet ima da
vodi računa o većoj ili manjoj sličnosti u ustrojstvu našega i
stranoga Univerziteta. Posebnim fakultetskim uredbama odrediće
se maksimum semestara, koji se mogu primiti sa stranih Uni-
verziteta.

Član 80¹⁾.

Svojstvo učenika Univerziteta zadobiva se upisom u glavnu
knjigu (imatriculacija). Zatim je učenik dužan, u početku svakog

*) U Opštoj Uredbi Univerziteta od 1. oktobra 1905. rečenica glasi :
„ . . . kako u Fakultetskom tako i u Univerzitetskom Savetu“. U Uredbi o
izmenama i dopunama u Opštoj Uredbi Univerziteta od 9. februara 1921.
kaže se da se mesto izraza „Univerzitetski Savet“ stavlja „Univerzitetsko
Veće“. Mi Prema tome šampamo: „kako u Fakultetskom Savetu tako i u
Univerzitetskom Veću“

¹⁾ Mi šampamo ove redakcije čl. 80., onu po Uredbi od 1905 i onu po
izmenama Uredbe iz 1921., zbog toga što nam je nemoguće tačno odrediti
kakav upravo treba da bude tekst ovoga člana. Izmene Uredbe od 1921.
naime imaju pred tekstom člana ovo: „U čl. 80. prva i druga rečenica menja
se ovako“ a posle teksta ovo: „Peta i šesta rečenica istoga člana ukidaju se“.

semestra, zapisati u svoju upisnicu predmete koje će slušati u tom semestru, što će sekretari fakulteta overiti svojim potpisom i pečatom dekanata.

O overavanju pohodjenja seminara i vežbanja propisaće svaki fakultet potrebna pravila.

U ranijoj uredbi 1905, ovaj članak glasio je ovako:

„Svojstvo univerzitetskog učenika dobiva se upisom u glavnu knjigu (imatrikulacijom) i primanjem **D j a č k o g L i s t a**“.

„Početkom svakoga semestra dužan je učenik zapisati u svoju upisnicu predavanja koja želi slušati i vežbanja u kojima će učestvovati, pazeći pri tom, ako je redovan učenik, da ima propisani minimum časova, i da za vreme od osam semestara zapiše. sva po uredbi svoga fakulteta potrebna predavanja i vežbanja. Pošto predmetni nastavnici overe upisana predavanja i vežbanja, prepisuje se ova na **S p r o v o d n i L i s t** i podnose zajedno sa upisnicom na potvrdu dekanu fakulteta. **P o t v r d j e n i S p r o v o d n i L i s t**, u kojem, pored vernog prepisa dotičnog semestra iz upisnice, moraju biti navedeni i svi potrebni lični podaci, predaje se rektoratu, i prema njemu se upisani semestar učenikcv zavodi u za to odredjenu knjigu.

„Ako učenik ne bi do odredjenog roka predao rektoratu uredno popunjen i potvrđen **S p r o v o d n i L i s t**, rektorat će ga pozvati da ovo izvrši u ponovnom roku, koji će mu se ostaviti. inače će mu upis u dotični semestar biti poništen i **D j a č k i L i s t** oduzet. Oduzeti **D j a č k i L i s t** vraća se učeniku, čim pravilno upiše prvi idući semestar“.

„Univerzitetski učenici dužni su uredno pohoditi sva upisana predavanja i vežbanja“.

„Uredno pohodjenje upisanih predavanja i vežbanja potvrđuju nastavnici svojim potpisima na upisnicama slušalaca krajem semestra. Predavanja za koja nema ovakve potvrde dotičnih nastavnika, smatraju se kao da nisu ni upisana. Za ovim se upisnice podnose dekanu fakulteta, koji će svojim potpisom i pečatom fakulteta overiti dotični semestar kao punovažan, ako je u njemu od strane nastavnika potvrđeno slušaocu uredno pohodjanje najmanje za onoliko časova, koliko je to po uredbi dotičnog fakulteta propisano, inače će staviti kratku napomenu i semestar poništiti.

Član 81.

Učenik, koji je svršio redovno učenje, ima osam, odnosno deset semestara, a nije produžio dalje upisivanje predmeta nije više učenik univerziteta. Samo u onom ispitnom roku, u kome bi polagao ispite, potpada pod propise Disciplinske Uredbe odnosno školskih disciplinskih ustupa.

Član 82.

Školski rad na Univerzitetu traje od 25. septembra do 15. februara, i od 1. marta do 30. juna. Glavni se upis vrši od 25. do 30. septembra; predavanja se drže od 16. oktobra do 31. januara, i od 1. marta do 15. juna; ispiti se polažu od 1. do 15. oktobra, i od 1. do 15. februara i od 16. do 30. juna. Izuzetno 1920/21. školske godine, školski rad neće se prekidati od 15. do 28. februara, a ispiti će se polagati u rokovima koje propiše Univerzitetska Uprava.

Član 83.

(Ukinut).

Član 84.

O produžavanju roka za upis rešava Univerzitetska Uprava.

Član 85.

Upis se vrši u Rektoratu. Rektor izviđa da li su ispunjeni svi potrebni uslovi za upis. Teže slučajeve rektor dostavlja Univerzitetskoj Upravi, bilo sam bilo na molbu dotičnog učenika. Univerzitetska Uprava o tome konačno odlučuje. Ona može prethodno saslušati i mišljenje saveta pravničkog fakulteta, kao i saveta onog fakulteta, u koji se molilac želi upisati.

Član 86.

Formular knjiga za glavni upis, knjige za upisivanje predmeta, oblik upisnice i učeničke karte, oblik pečata Univerziteta propisaće Univerzitetska Uprava.

Član 87.

Siromašni, a valjani redovni učenici mogu dobiti državnu pomoć. Pravila o tome propisuje ministar prosvete i crkvenih poslova, po predlogu Univerzitetskog Saveta.

Član 88.

Za školske disciplinske istupe, koji će se odrediti u školskoj Disciplinskoj Uredbi, odgovaraju slušaoci pred univerzitetskim vlastima.

Član 89.

Isto tako oni odgovaraju pred tim vlastima i za obične istupe koji se kazne po trećem odeljku krivičnog zakona (§ 322. toga zakona i § 27. policijske uredbe).

Kako okrivljeni učenik tako i Univerzitet može u ovom slučaju tražiti od policijske vlasti da se oglasi za nenadležnu i da stvar pošlje Univerzitetu na isledjenje i presudjenje.

Policijska vlast može samo u pogledu učenika okrivljenih za istupe preduzeti potrebne mere, kako oni ne bi izbegli kaznu.

Univerzitet je dužan dostaviti preko ministra prosvete i crkvenih poslova, ministru unutrašnjih poslova svaki slučaj, u kome bi policijske vlasti povredile propis prvoga stava ovoga člana.

Član 90.

Nadležne su vlasti za sudjenje univerzitetskih učenika rektor i Univerzitetski Sud.

Član 91.

Rektor ima vlast da za manje školske istupe kazni po saslušanju, učenika opomenom ili ukorom. Odluka rektorova izvršna je.

U svima ostalim slučajevima jedino je nadležan Univerzitetski Sud.

Član 92.

Kažnjen učenik, ako bi kazna bila veća od jednog semestra, može se žaliti, u roku od petnaest dana od dana saopštenja presude, ministru prosvete i crkvenih poslova, koji kaznu ne može spustiti ispod gubitka jednog semestra.

Odluku, koja bi glasila na izgnanje iz Univerziteta, dostaviće rektor po zvaničnoj dužnosti ministru prosvete na odobrenje. U ovom slučaju ne može ministar spustiti kaznu ispod gubitka dva semestra.

Presuda Univerzitetskog Suda, koja bi glasila na gubitak jednoga semestra ili na još manju kaznu, izvršna je.

Član 93.

Učenici kažnjeni za školske disciplinske istupe ne mogu biti pomilovani.

Član 94.

Univerzitetski Sud se sastaje na poziv rektora, koji mu podnosi tužbu protiv okrivljenog ili okrivljenih učenika, s tačnim naznačenjem dela za koje se optužuju i dokazima koje bi rektor imao.

Član 95.

Predsednik je Univerzitetskog Suda po godinama profesorske službe najstariji član njegov. Poslovođa je sekretar Univerziteta, i on ima pravo savetovanja.

Član 96.

Svaka odluka Univerzitetskog Suda mora imati ove delove : kratko izlaganje tužbe rektorove i isleđenje, pobude i zaključak. Odluku potpisuju sva tri člana suda i sekretur kao poslovođa.

Član 97.

Odluku Univerzitetskog Suda rektor saopštava učenicima prilepljivanjem na školskoj tabli. Ni jedna odluka Univerzitetskog Suda ne može se izvršiti pre nego što se na gornji način objavi.

Član 98.

Bliže odredbe o postupku kod Univerzitetskog Suda, kao i školskim disciplinskim istupima propisaće se u Disciplinskoj Uredbi, koju će izdati Univerzitetski Savet i ministar prosvete i crkvenih poslova (čl. 31. zak. o Univerzitetu).

Član 99.

Učenici Univerziteta imaju pravo udruživati se u cilju unapređenja u naukama, književnosti i umetnosti i slobodne diskusije svih pitanja iz tih oblasti, kao i u cilju uzajamnoga materijalnoga potpomaganja i fizičkog razvijanja.

Oni se mogu isto tako udruživati i radi negovanja i širenja srpske misli.

Član 100.

Ni jedno udruženje univerzitetskih učenika ne može se obrazovati, s pogledom na čl. 98. ove uredbe, bez prethodnog odobrenja njegovih pravila od strane Univerzitetskog Saveta

(čl. 34. zak. o zborovima i udruženjima od 5. juna 1903. god.). Ni jedne statute neće savet uzimati u pretres, ako ih nije potpisalo bar deset učenika. Odobrenje će, u ime saveta, staviti rektor na samim statutima.

Član 101.

Svako đačko udruženje koje Univerzitetski Savet nije odobrio, rektor će privremeno obustaviti. Ali ako bi posle rektoro-ve zabrane učenici pokušali da održe takvo udruženje, rektor će ih optužiti Univerzitetskom Sudu.

Član 102.

Pre objave za držanje sastanka predsednik, ili jedan član uprave, dužan je podneti rektoru dnevni red.

Za izmenu dnevnoga reda ili prekoračenje zadatka udruženja na sastancima odgovaraće predsednik sastanka, ako nije od svoje strane učinio što treba, da se prisutni članovi ne ogreše o ovu odredbu. Zatim je odgovoran član ili članovi udruženja, koji su postupili protivno ovoj odredbi.

Član 103.

Rektor i nastavnici imaju pravo prisustvovati sednicama učeničkih udruženja; ali samo rektor ili određeni dekan može zabraniti sednicu, ako bi se na sednici radilo protivno odredbi prethodnoga člana.

Za svaki nered na sednicama odgovara, osim prouzroko-vača, i predsednik, ako nije preduzeo potrebne mere, da bude nereda.

Član 104.

Udruženje koje bi u toku iste školske godine bilo tri puta kažnjavano, može, na predlog rektorov Univerzitetski Savet privremeno obustaviti.

Član 105.

Samo po naročitom pismenom odobrenju rektora mogu učenici, u prostorijama koje pripadaju Univerzitetu, ili koje su Univerzitetu stavljene na raspoloženje, držati zborove, u ciljevima koji nisu protivni ovoj, kao ni Disciplinskoj Uredbi. Na zboru se može govoriti samo o onim predmetima koji su bili uneseni u dnevni red.

Oni koji protivno propisima ovoga člana sazovu zbor, kao i oni koji su na njemu imali ulogu časnika kazniće se po propisima Disciplinske Uredbe.

Član 106.

Oni učenici, koji su na sednici udruženja ili na zboru, pa se ne bi hteli, razići na poziv rektorov, kazniće se po Disciplinskoj Uredbi.

Član 107.

(Ukinut.)

Član 108.

Učenici Univerziteta, koji bi izdavali političke listove, ne mogu te listove predstavljati i označavati kao organe odobrenih učeničkih udruženja na Univerzitetu.

Ako bi neki politički list, koji ne izdaju učenici Univerziteta bio označen kao organ nekog odobrenog udruženja univerzitetskih učenika, udruženje će na poziv rektorov, objaviti da taj list nije njegov predstavnik.

Ako ovakvu objavu, u roku koji mu rektor odredi, udruženje ne dâ, predsednik udruženja odgovaraće po Disciplinskoj Uredbi.

Član 109.

Dosadašnja udruženja učenika Velike Škole imaju se za tri meseca, računajući od dana kada ova uredba zadobije obaveznú snagu dovesti u saglasnost s njenim propisima. U protivnom slučaju ta udruženja smatraju se za prestala.

Izuzima se samo „Fond za potpomaganje siromašnih velikoškolaca“, koji se ovom uredbom preobraća u „Fond za potpomaganje siromašnih univerzitetskih učenika“ bez naročitoga odobrenja.

GLAVA PETA

Nastava i ispiti.

Član 110.

Nastavnici su slobodni u izlaganju nauke.

Član 111.

Nastavnici i pored dužnosti da drže predavanja imaju i tu, da uče svoje redovne slušaoce, u seminaru ili institutu, samostalnom radu.

Član 112.

Predavanja su javna; ali nastavnik ima pravo da udali sa svog časa lica, koja ne pripadaju Univerzitetu, ako nalazi da bi predavanje moglo štetno da utiče na njih.

Član 113.

Red, kojim će slušati predmete u pojedinim semestrima, potpuno slobodno biraju sami slušaoci.

Član 114.

U fakultetskim uredbama odrediće se minimum časova predavanja, seminara i vežbanja, koji je svaki učenik dužan upisati u jednom semestru.

Član 115.

Redovno učenje traje osam, a u medicinskom fakultetu deset semestara.

Član 116.

Pravo na polaganje doktorskoga i diplomskoga ispita imaju samo redovni učenici filozofskoga, pravničkoga i tehničkoga fakulteta.

Učenici medicinskog fakulteta imaju pravo samo na doktorski ispit.

Član 117.

Pogodbe, koje kandidat ima da ispuni za polaganje doktorskoga ili diplomskoga ispita, propisaće se u u fakultetskim uredbama.

Član 118.

Fakultetski Saveti odlučuju o prijavama za ispit i određuju komisije, koje utvrđuju raspored ispita.

Član 119.

Fakultetske će uredbe, u svojim prelaznim naređenjima, odrediti položaj onih učenika, koji su se upisali u Veliku Školu ili Univerzitet pre stupanja u život ove uredbe, a tako isto rešiće o polaganju ispita onih koji su ranijih godina učili Veliku školu, a nisu položili sve ispite.

Ova uredba potvrđena 1. oktobra 1905. i obnarodovana u Srpskim Novinama br. 217. od 2.-X.-1905. izmenjena je i dopunjena: „Zakonom o izmenama i dopunama u zakonu o Univerzitetu od 27. februara 1905“, od 23. jula 1919. obnarodovanim u Službenim Novinama br. 85, 23. avgusta 1919.; „Uredbom o izmenama i dopunama u opštoj Uredbi Univerziteta“ od 22. maja 1920., obnarodovanom u Službenim Novinama br. 128. od 14. juna 1920. i „Uredbom o izmenama i dopunama čl. 23. zakona o Univerzitetu i čl. 78. opšte uredbe Univerziteta“ od 9. jula 1920. obnarodovanom u Službenim novinama br. 159. od 23. jula 1920.; „Predlogom izmena i dopuna u opštoj uredbi Univerziteta“ od 9. februara 1921., obnarodovanim u Službenim Novinama br. 57. od 14. marta 1921.